

„Bienále FIAP jako součást Photokina 1956: revolta proti univerzálnímu jazyku fotografie“

Abstrakt

Fotografie je univerzální jazyk, „kterému rozumí [lidé] na všech pěti kontinentech, bez ohledu na rasu, vyznání, kulturu nebo sociální vrstvu“ – toto prohlášení Maurice van Wyera, prezidenta Mezinárodní federace fotografického umění (Fédération internationale de l'art photographique, FIAP), souznělo s mnoha dalšími tezemi, pronesenými při zahájení pátého výročního veletrhu fotografie a souboru výstav *Photokina 1956*, konaného v Kolíně nad Rýnem od 29. září do 7. října 1956. Lidři Spojených států amerických a Německé spolkové republiky, mezinárodních organizací jako OSN a UNESCO, fotografického průmyslu a transnacionální komunity fotografů a fotografek, sdruženými ve FIAP, ti všichni velebili fotografii jako univerzální jazyk. *Photokina 1956* však ukázala dvě radikálně odlišná chápání takového jazyka. První bylo spjaté se západoevropskou a americkou časopiseckou fotografií, která za svůj úspěch vděčila tržním silám vydavatelského a fotografického průmyslu, stejně jako podpoře politiků. Druhé pojetí zahrnovalo početné a svébytné vizuální jazyky, pocházející od fotografů a fotografek ze šestatřiceti zemí Západní i Východní Evropy, Latinské Ameriky, Asie a Afriky, reprezentované na čtvrtém Bienále FIAP, konaném jako součást *Photokina 1956*. Tento článek nahlíží na intervenci FIAP ve výstavní části *Photokina 1956* sociologickým pohledem, který se soustředí na nejistý společenský status fotografů a fotografek a na mocenskou nerovnováhu v poválečné fotografii.

Klíčová slova

dějiny fotografie – dějiny výstav – *Photokina 1956* – FIAP – sociologie umění

Keywords

Photography history – Exhibition history – *Photokina 1956* – FIAP – Sociology of art

The author is a New York-based art and photography historian. She is the author of Photography as Art in Latvia, 1960-1969 (2011) and the author or editor of several other books about photography.

atifentale@gradcenter.cuny.edu